

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

Østre Landsret, 24. afdeling
Bredgade 59
1260 København

J.nr. 600096
CFJ/

PROCESSKRIFT 16

(1. maj 2017)

i sagen B-3448-14

(v/ advokat Christian Harlang)

mod

Forsvarsministeriet,
Holmens Kanal 42,
1060 København K
*(Kammeradvokaten
v/ advokat Peter Biering)*

Forsvarsministeriets Processkrift M, om ministeriets overstregninger i sagens bilag AS, AÅ, BA, CÆ – DA og DP – DR, giver sagsøgerne anledning til følgende bemærkninger, idet sagsøgernes hidtidige processtof fastholdes i det hele:

Sagsøgernes editionsbegæring er foranlediget af, at sagsøgte forsvarsministerium har nægtet at fremlægge visse bilag i sagen uden overstregninger, jf. opfordring (22) fremsat i Processkrift 6 af 12. oktober 2016 (oprindeligt fremsat i replik af 7. april 2015) og Forsvarsministeriet nægtelse af

at efterkomme opfordringen, jf. ubilageret oversigt fremsendt med Processkrift G af 26. oktober 2016.

Sagsøgerne fastholder editionsbegæring nr. 19, dog stadig ikke for bilag CZ.

1. Særligt vedr. bilag AS, AÅ og BA.

Forsvarsministeriet hævder nu, i Processkrift M af 29. marts 2017, pkt. 1, at bilagene DP, DQ og DR skulle være de samme udgaver af dokumenter, som sagsøgerne allerede har modtaget med afgørelse af 13. juni 2012 om aktindsigt (bilag DS).

Forsvarsministeriets v/Kammeradvokatens fremstilling af, at bilag AS, AÅ og BA allerede skulle være fremsendt til sagsøgerne d. 13. juni 2012 i samme udgaver, som de der nu er fremlagt i retssagen som bilag DP, DQ og DR, er imidlertid usand.

Frago 284 (senest fremlagt af Forsvarsministeriet som bilag DP, stadig med overstregninger) er slet ikke fremsendt med sagsøgtes afgørelse af 13. juni 2012 om aktindsigt (bilag DS).

Som sagens **bilag 109 til 111** fremlægges de udgaver, som Forsvarsministeriet valgte at fremsende d. 13. juni 2012 af dele af de nu fremlagte bilag DP, DQ og DR. Ved en sammenholdelse af bilag DQ til DR med bilag 109 til 111 vil det fremgå, at der er 17 yderligere overstregninger i de udgaver, som sagsøgerne modtog i juni 2012, end i de udgaver, som Forsvarsministeriet nu har fremlagt.

Dette er endnu et eksempel på, hvordan Forsvarsministeriet og det af staten antagne private advokatfirma, Kammeradvokaten, fører en usaglig proces, i strid med gældende, offentligretlige regler. Normer, som en offentlig myndighed som bekendt også skal overholde, når den er part i en retssag. Alternativet kunne blive, at der gjaldt en anden retsstilling, herunder efter afsigelse af endelig dom, for de borgere, der fører sag imod staten, end for de borgere, der ikke fører sådan sag om et givent spørgsmål. En offentlig myndighed er forpligtet til at overholde bl.a. saglighedsprincippet, uanset om den er part i en retssag eller ej.

Dette gælder også advokater, når disse repræsenterer en offentlig myndighed.

I nærværende tilfælde kan det imidlertid konstateres, at hverken Forsvarsministeriet (d.v.s.: staten) eller det private advokatfirma Kammeradvokaten overholder disse grundlæggende og velkendte normer.

Dette er i sig selv meget stærkt kritisabelt.

Sagsøgerne gør gældende, at dette endvidere skal have den betydning (i dette tilfælde som i de tidligere konstaterede tilfælde, f.eks. med procesbedrageriet vedr. filmoptagelserne af operation Green Desert), at bevisbyrden for, at sagsøgerne ikke har været udsat for retsstridige krænkelser under dansk ansvar i det hele påhviler sagsøgte, Forsvarsministeriet.

Forsvarsministeriet **opfordres (28)** til at redegøre for, hvilke saglige hensyn der angiveligt skulle have været i 2012 for dengang at tilbageholde hver enkelt af de 17 oplysninger, som nu er fremkommet ved bilag DQ og DR, sammenholdt med bilag 109 til 111.

Det bestrides, at også de oplysninger, der med de nu fremlagte bilag DP, DQ og DR forsøges unddraget tortursagernes oplysning ved domstolene, lovligt kan undrages.

Særligt bemærkes, at Kammeradvokaten i Processkrift M, pkt. 1, 1. afsnit, 2. streg, postulerer, at bilag DQ skulle være "*...uden undtagne oplysninger...*" Bilaget indeholder imidlertid 24(!) overstregninger, som gør den bagvedliggende tekst ulæselig. Faktum er, at Forsvarsministeriet fortsat forsøger at tilbageholde oplysninger i samtlige disse 3 bilag, som kan have betydning for sagens udfald.

Kammeradvokaten argumenterer i sit Processkrift M, s. 3, 3. afsnit, for, at Forsvarsministeriet skulle være berettiget til at tilbageholde de pågældende

oplysninger "...af hensyn til statens sikkerhed, forholdet til fremmede magter og hensynet til tredjemands liv eller helbred...", hvorved foreligger en afskrift af de begrundelser, der i henhold til retsplejelovens § 169, stk. 2, 3. pkt., som udgangspunkt kan indebære, at dokumenter/oplysninger ikke kan kræves fremlagt, uanset betingelserne i § 169, stk. 2, 1. pkt., i øvrigt måtte være opfyldt.

Det fremgår af lovforslag nr. 218 af 23. april 2003 til den nu indførte § 169, stk. 2, 3. pkt., jf. de specielle bemærkninger, 2. afsnit:

"Retten kan derfor alene vurdere, om nægtelsen rent faktisk er begrundet i et hensyn til tredjemands liv eller helbred, men ikke om hensynet til hemmeligholdelse af oplysningerne bør vige for hensynet til sagens opklaring."

Det er imidlertid umuligt for en uafhængig domstol at påse, om nægtelsen af at fremlægge de pågældende oplysninger rent faktisk er begrundet i disse hensyn, når Forsvarsministeriet alene henviser til ordlyden i en bestemmelse i retsplejeloven.

Sagsøgte er forpligtet til at fremkomme med en troværdig redegørelse med tilhørende dokumentation for, at ønsket om at tilbageholde hver enkelt konkret oplysning rent faktisk er begrundet i de hensyn, der påberåbes (in casu: blank henvisning til ordlyden i retsplejelovens § 169, stk. 2, 3. pkt.).

Hvis sagsøgte ikke kan opfylde denne betingelse, kan editionsbegæring nr. 19 ikke nægtes fremme af de af Forsvarsministeriet påberåbte undtagelsesgrunde.

Dertil kommer, at retsplejelovens nuværende § 169, stk. 2, 3. pkt., blev indført i juni 2003 med følgende begrundelse, jf. de specielle bemærkninger, 3. afsnit:

"Bestemmelsen har til formål at sikre, at identiteten på en person, hvis liv eller helbred antages at være i fare, kan holdes hemmelig. Bestemmelsen vil således sikre, at en polititjenestemand ikke kan pålægges at afgive forklaring, hvorved identiteten på eksempelvis en anonym meddeler afsløres, hvis der herved er fare for den pågældende meddelers liv eller helbred."

Disse hensyn, foranlediget af problematikker vedr. organiseret kriminalitet i Danmark, gør sig ikke på samme måde gældende i forhold til nærværende sag. F.eks. er det helt oplagt, at navne på menige og officerer i det danske militær ikke kan undtages fra bilagene i nærværende retssag ved påberåbelse af hensynet til tredjemands liv og helbred.

2. Vedr. bilag CÆ - DA.

Sagsøgte **opfordres (29)** til at oplyse, om de pågældende dokumenter er i Forsvarsministeriets besiddelse i udgaver uden overstregninger.

Når sagsøgtes svar foreligger, vil sagsøgerne fremkomme med bemærkninger til dette emne.

Yderligere processtof forbeholdes.

København, den 1. maj 2017

Christian Harlang

v/ Christian F. Jensen, advokat